

ADOPTIA TRANSNAȚIONALĂ: NAVIGAREA PRIN COMPLEXITĂȚILE DREPTULUI INTERNAȚIONAL AL FAMILIEI

Drd. Gabriel Florinel ION¹

Prof. dr. Bogdan Liviu CIUCĂ²

Abstract: Transnational adoption presents a range of legal, social and ethical challenges that test the traditional boundaries of family law. This article explores the complex landscape of intercountry adoptions, examining the legislative intersections between various national regulations, the role of international treaties such as the Hague Convention, and the delicate balance between child protection, family integrity and national sovereignty. Through a comparative analysis of adoption policies in different jurisdictions, the article identifies major issues such as jurisdictional conflicts, differences in eligibility criteria for adoption and associated risks. The psycho-social effects on adopted children, adoptive parents and biological families are also analyzed, emphasizing the need for ethical and culturally sensitive practices. The study proposes reforms to promote transparency, ethical standards and cross-border cooperation to protect the best interests of the child while respecting the cultural and legal diversity of the countries involved. By addressing these complexities, the article aims to contribute to an evolving debate that prioritizes the welfare of adopted children in an increasingly globalized legal context.

Keywords: international adoption. family law, child protection.

Introducere

Adopția internațională reprezintă o practică sensibilă și complexă, în care un copil este transferat din țara sa de origine către o altă țară pentru a fi integrat într-o familie adoptivă, diferită de cea biologică. Această formă de adopție implică un proces amplu, presărat cu provocări juridice, sociale și emoționale, care influențează în mod profund toate părțile implicate - de la copil și familia adoptivă până la familia biologică și societățile celor două țări implicate.

¹ Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați, Școala Doctorală de Științe Socio-Umane, Specializarea Drept.

² Academia de Științe Juridice din România.

Din punct de vedere juridic, adopția internațională impune o serie de proceduri riguroase și reguli legale specifice, ce trebuie respectate atât în țara de origine a copilului, cât și în țara de destinație. În acest context, legislația națională a fiecărei țări se intersectează cu normele internaționale, precum cele stipulate de Convenția de la Haga, pentru a crea un cadru legal robust care să protejeze drepturile copilului și să asigure un proces de adopție etic și transparent. Aceste reglementări sunt concepute pentru a garanta binele copilului, dar și pentru a respecta drepturile părinților biologici și ale părinților adoptivi, reducând riscul traficului de copii și abuzurilor.

Pe plan social, adopția internațională ridică întrebări esențiale privind identitatea culturală și apartenența la o comunitate. Procesul de integrare al copilului într-o familie nouă, într-un mediu cultural diferit, poate fi provocator și necesită un suport consistent din partea comunității și a instituțiilor de specialitate. Provocările sociale includ asimilarea valorilor și normelor culturale, integrarea în sistemele educaționale și sociale locale, și dezvoltarea unei identități echilibrate, care să reconcilieze cultura de origine cu cea adoptivă. Societatea și instituțiile de suport social au un rol important în facilitarea acestui proces de adaptare, prin programe de consiliere și integrare socială dedicate atât copiilor adoptați, cât și părinților adoptivi.

Din perspectivă emoțională, adopția internațională poate reprezenta o experiență profund transformatoare pentru toate părțile implicate. Pentru copii, separarea de familia biologică și adaptarea într-o nouă familie poate genera sentimente complexe de pierdere, dor și confuzie identitară, în special pe măsură ce aceștia cresc și încep să își formeze propria identitate. Părinții adoptivi, la rândul lor, pot întâmpina dificultăți în stabilirea unei relații de atașament autentic și în gestionarea posibilelor traume sau dificultăți emoționale ale copilului. Adaptarea emoțională necesită timp, răbdare și un suport profesional care să ajute copilul și familia adoptivă în construirea unei relații sănătoase și durabile.

În contextul globalizării și al migrației internaționale tot mai accelerate, adopția internațională devine un fenomen din ce în ce mai frecvent, dar și mai complex. Factori precum instabilitatea politică, conflictele armate, sărăcia și alte probleme sociale contribuie la creșterea numărului de copii care au nevoie de familii adoptive. Pe de altă parte, globalizarea și interconectivitatea facilitează accesul la informații și resurse, crescând transparența și eficiența procesului de adopție, dar ridicând și noi provocări legate de reglementare și control.

Această lucrare își propune să analizeze adopția internațională în contextul unor sisteme juridice diverse, concentrându-se pe dimensiunile juridice, sociale și etice ale acestui fenomen. Lucrarea va aborda legislația și politicile internaționale referitoare la adopția internațională, analizând contribuția organizațiilor internaționale, precum și rolul agențiilor naționale în monitorizarea și reglementarea acestui proces complex. De asemenea, vom investiga abordările specifice din diferite țări, examinând cadrul legal, procedurile și practicile folosite pentru a asigura un proces de adopție echitabil și bine fundamentat.

Scopul final al lucrării este de a oferi o înțelegere cuprinzătoare a adopției internaționale, evidențiind atât diferențele, cât și asemănările dintre abordările din diferite țări. Vom identifica provocările și problemele specifice fiecărui sistem de adopție și vom propune sugestii de reformă pentru îmbunătățirea acestui domeniu esențial al dreptului și protecției copilului.

Metodologie

Acest studiu se bazează pe analiza documentară a literaturii de specialitate, a cadrului legal și a studiilor de caz pentru a explora complexitățile dreptului internațional al familiei în contextul adopției transnaționale. În prima etapă, s-a realizat o revizuire cuprinzătoare a tratatelor internaționale relevante, legislației naționale și cercetărilor academice care tratează adopția internațională și protecția drepturilor copilului. De asemenea, s-au analizat studii de caz din diverse contexte pentru a evidenția implementarea și provocările întâmpinate în procesul de adopție transnațională. Aceste date au fost corelate pentru a identifica tendințele și lacunele în sistemele juridice internaționale și naționale. Această metodologie permite obținerea unor perspective aprofundate asupra dinamicii adopției transnaționale, fără a fi necesare surse empirice directe.

Istoric legislativ

Adopția în România a parcurs un traseu complex și interesant, reflectând transformările sociale, culturale și juridice prin care a trecut societatea românească de-a lungul istoriei. Evoluția acestei instituții juridice a fost influențată de schimbări fundamentale în viziunea asupra familiei și a protecției copilului, marcând trecerea de la obiceiuri nestructurate la reglementări legale precise.

În perioada medievală și modernă timpurie, adopția în spațiul românesc era un fenomen rar și fără o reglementare legală formală. Era mai degrabă o practică bazată pe acte caritabile, prin care o familie lua sub protecția sa un copil orfan sau abandonat, fără formalități legale și fără a clarifica statutul copilului. În acele timpuri, adopția era adesea limitată la situațiile în care familii binevoitoare decideau să sprijine un copil aflat în nevoie, dar nu implica crearea unei legături juridice de filiație.

În secolul al XIX-lea și începutul secolului XX, adopția căpăta o semnificație distinctă, fiind percepută ca o modalitate de a asigura continuitatea numelui și cultului domestic, mai ales în cazul familiilor fără descendenți biologici. În mod tradițional, adopția era văzută ca o formă de imitare a naturii, iar copilul adoptat era considerat un fiu adevărat al adoptatorului. Influențele din dreptul roman, în care împărații foloseau adopția pentru transmiterea titlului imperial - cum au făcut

Augustus și Claudius cu succesorii lor - au marcat și concepțiile românești asupra adopției, însă aceasta rămânea în continuare o practică limitată în general³.

În Franța medievală, adopția era rară, dar a fost revigorată în perioada de drept intermediar, când s-a introdus inclusiv adopția publică de către națiune. Codul Civil Francez din 1804 a integrat instituția adopției, iar această reglementare, susținută de Napoleon Bonaparte, avea și scopul de a consolida succesiunea la tronul Franței. În România, Codul Calimach făcea referire la adopție prin termenul de „înfiere”, iar Codul Caragea vorbea despre „*facerea de fii de suflet*” ca o mângâiere pentru cei care nu aveau copii naturali.

În România, Codul Civil din 1864 a reglementat adopția, permițând doar persoanelor fără copii sau descendenți legitimi să adopte, fără ca aceasta să rupă legătura copilului cu familia sa naturală. Modificările din 1906 și apoi din 1949 au permis o extindere a dreptului de adopție și la persoanele care aveau copii, stabilind totodată că adopția era posibilă doar pentru copiii minori. Legea a fost schimbată semnificativ prin Decretul nr. 182/1951, care a definit adopția ca o „înfiere” cu efecte juridice similare unei filiații biologice, dând astfel o mai mare stabilitate acestei relații juridice. Mai târziu, prin Decretul nr. 32/1954, adopția a fost inclusă în Codul Familiei⁴, asigurând o integrare mai largă a acestei instituții cu celelalte dispoziții privind filiația, obligația de întreținere și statutul copilului, ceea ce a reprezentat un pas important în dezvoltarea dreptului românesc de familie.

În perioada regimului comunist, adopția a fost reglementată într-un mod semnificativ de stat, reflectând în mod direct ideologia și politicile specifice ale regimului. Deși legislația din acea perioadă avea ca scop protejarea drepturilor copiilor și găsirea unor soluții pentru orfanii și copiii aflați în situații dificile, aceasta subordona adesea procesul adopției intereselor statului și ale partidului comunist, acordând o importanță mai mare controlului statal decât bunăstării copiilor.

După căderea regimului comunist, România a început un amplu proces de reformă legislativă în domeniul adopției, iar schimbările au fost direcționate către alinierea legislației interne la standardele internaționale și europene referitoare la protecția drepturilor copilului și promovarea adopției ca soluție preferată pentru copiii fără părinți. Aceste reforme au avut scopul de a adresa nevoile sociale și de a îmbunătăți sistemul de protecție a copiilor, reflectând astfel angajamentul României față de convențiile internaționale în domeniu.

Astfel, reglementarea adopției în România a fost revizuită și îmbunătățită prin diverse acte normative. Legea nr. 11/1990⁵ privind încuviințarea adopției a marcat o schimbare semnificativă, atribuind instanțelor judecătorești responsabilitatea de a aproba adopțiile și reglementând în detaliu adopția internațională. Această lege a

³ Cicoș, S. (2006). *Dreptul Familiei*. Ed. Pro Universitaria, București, p. 86.

⁴ Decretul nr. 32/1954, publicat în Buletinul Oficial nr.1 din 4 ianuarie 1954, intrat în vigoare la data de 1 februarie 1954.

⁵ Legea nr. 11/1997, publicată în Monitorul Oficial al României partea I, nr. 95 din 1 august 1990.

fost ulterior modificată prin Legea nr. 48/1991⁶ și Legea nr. 65/1995⁷, pentru a reflecta necesitatea unor reglementări mai clare și mai adecvate.

Pe măsură ce România a avansat în direcția reformelor, Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 25/1997 a fost adoptată și ulterior aprobată prin Legea nr. 87/1998, ca urmare a aderării țării la Convenția europeană privind adopția de copii din 1967. Deși aceste reglementări erau necesare, unele critici s-au referit la adoptarea acestora prin ordonanță de urgență, mai degrabă decât printr-o lege clară și completă. Într-un context marcat de obiecțiile Uniunii Europene referitoare la adopția internațională, Guvernul României a suspendat procedurile privind adopția copiilor români de către familii sau persoane străine prin Ordonanța de Urgență nr. 121/2001, pentru o perioadă de 12 luni, o măsură care a fost ulterior aprobată prin Legea nr. 347/2002.

De asemenea, Legea nr. 347/2002 a prevăzut reglementarea cererilor pentru încuviințarea adopției care erau deja înregistrate în instanță și stabilirea unor proceduri pentru transmiterea cererilor de adopție internațională către instanțele competente în anumite cazuri excepționale. În 2003, Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 7/2003⁸ a prelungit termenul de suspendare a adopției internaționale până la adoptarea noilor reglementări.

Ulterior, Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 1/2004 a modificat reglementările anterioare, stabilind clar procedurile prin care cererile de adopție internațională ar fi fost soluționate în concordanță cu legislația existentă. În continuare, în 2004, Legea nr. 273/2004 a fost adoptată pentru a reglementa regimul juridic al adopției, iar în 2011, Legea nr. 233/2011 a modificat și completat această legislație, consolidând procesul de adopție în România. Aceste modificări au contribuit la armonizarea legislației interne cu standardele internaționale și europene, aducând îmbunătățiri semnificative în domeniul adopției.

În ansamblu, evoluția legislației românești privind adopția reflectă transformările semnificative din societatea și sistemul juridic românesc și se aliniază cu eforturile internaționale de protecție a drepturilor copilului și promovare a adopției ca soluție în cazurile de copii fără părinți.

Cadrele legale care guvernează adopția transnațională

Adopția internațională reprezintă o formă specială de adopție, reglementată în legislația română prin Legea nr. 273/2004⁹ privind procedura adopției. Această lege

⁶ Legea nr. 48/199, publicată în Monitorul Oficial al României partea I, nr. 147 din 17 iulie 1991. În baza art. V din acest act normativ, Legea nr. 11/1990 a fost republicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 159 din 26 iulie 1991.

⁷ Legea nr. 65/1995, publicată în Monitorul oficial al României, partea I, nr. 128 din 27 iunie 1995.

⁸ Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 7/2003, publicată în Monitorul oficial al României, partea I, nr. 13 din 28 februarie 2003.

⁹ Legea nr. 273/2004 privind procedura adopției, republicată în Monitorul Oficial nr. 259 din 19 aprilie 2012.

definește adopția internațională ca fiind „*procedura prin care un copil cu domiciliul în România este adoptat de către o persoană sau o familie cu domiciliul în străinătate*”(art. 2 lit. a).

Adopția internațională are un rol crucial în protejarea drepturilor și intereselor copiilor aflați în dificultate în România, oferindu-le posibilitatea de a găsi o familie stabilă și permanentă în afara țării, atunci când adopția națională nu este o opțiune. Această practică le asigură copiilor îngrijire adecvată, educație și un mediu familial în armonie cu principiul interesului superior al copilului.

În România, adopția internațională s-a conturat ca o soluție semnificativă într-un context marcat de un număr ridicat de copii în instituții sau sub protecția statului și de oportunități limitate de adopție internă. Prin intermediul adopției internaționale, copiii pot accesa un mediu familial și oportunități de dezvoltare de care nu ar putea beneficia în sistemul național de protecție.

Totuși, adopția internațională presupune și o serie de provocări importante, printre care garantarea respectării drepturilor copilului, prevenirea traficului de copii și a altor abuzuri, precum și menținerea unei legături a copilului cu originile sale culturale și familiale. Legislația românească a încercat să reglementeze aceste aspecte prin Legea nr. 273/2004 și prin alinierea la standardele internaționale, în special Convenția de la Haga din 1993¹⁰ privind protecția copilului și cooperarea în domeniul adopției internaționale.

Potrivit prevederilor art. 2609 din Codul Civil¹¹, cu denumirea marginală „*Legea aplicabilă formei adopției*”, „*Forma adopției este supusă legii statului pe teritoriul căruia ea se încheie*”.

Acest articol stabilește principiul *lex loci actus*, conform căruia forma adopției internaționale este supusă legii statului în care are loc încheierea adopției, și nu legii personale a adoptatorilor sau a copilului adoptat¹².

Aplicarea acestui principiu este deosebit de importantă în cadrul adopției internaționale, deoarece permite recunoașterea și executarea hotărârilor de adopție emise în alte țări. Astfel, dacă o adopție este finalizată în conformitate cu legislația țării respective, aceasta va fi recunoscută automat și în România, fără a necesita o nouă procedură de adopție.

De asemenea, *lex loci actus* asigură o aplicare uniformă a normelor privind forma adopției, indiferent de naționalitatea sau reședința părților implicate. Această

¹⁰ Duncan, W. (1993). The Hague Convention on the Protection of Children and Co-Operation in Respect of Intercountry Adoption. *Adoption & Fostering*, 17(3), 9-13. <https://doi.org/10.1177/030857599301700304>.

¹¹ Legea nr. 287/2009 privind Codul Civil, text republicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 505 din 15 iulie 2011.

¹² Aniței, N.-C. (2020), *Forma adopției în dreptul internațional privat român*, Universul Juridic Premium nr. 4/2020.

abordare simplifică și armonizează procedurile de adopție internațională, venind în sprijinul copiilor adoptați și al familiilor adoptive.

Totuși, este esențial de subliniat că legea aplicabilă conținutului adopției (cum ar fi condițiile de fond ale acesteia) poate diferi de cea care reglementează forma, fiind determinată în funcție de criteriile stabilite de normele de drept internațional privat.

Adopția internațională presupune o colaborare strânsă și constantă între autoritățile din România și cele din țările de origine ale copiilor adoptați, cu scopul de a asigura un proces de adopție sigur, transparent și conform interesului superior al copilului. Această cooperare este reglementată în principal de Convenția de la Haga din 1993 privind protecția copilului și cooperarea în domeniul adopției internaționale, un instrument juridic la care România a aderat și care stabilește standarde comune și reguli clare pentru statele participante. Convenția de la Haga instituie o serie de principii fundamentale și mecanisme de cooperare între state, în vederea protejării copiilor și evitării abuzurilor, cum ar fi traficul de copii, și a fost concepută pentru a permite o coordonare eficientă între țările care trimit și cele care primesc copii pentru adopție.

Conform Convenției, fiecare stat participant este obligat să desemneze o autoritate centrală care să fie responsabilă de coordonarea procesului de adopție internațională și de asigurarea unei bune comunicări cu autoritățile altor state. Aceste autorități centrale au rolul de a verifica respectarea condițiilor legale ale adopției, de a asigura transparența în proceduri și de a garanta că toate aspectele administrative sunt îndeplinite în mod corect. Autoritățile desemnate din fiecare stat au obligația de a colabora îndeaproape, oferind informații cu privire la legislația națională aplicabilă, procedurile specifice și statisticile relevante din domeniul adopției. În acest fel, statele își sincronizează eforturile și resursele, asigurând o protecție optimă a copilului și o desfășurare corectă a procesului de adopție internațională.

Un alt aspect important al Convenției de la Haga constă în obligația statelor de a colabora în vederea respectării drepturilor fundamentale ale copilului și de a institui măsuri clare pentru prevenirea oricăror forme de abuz sau exploatare. Aceste măsuri includ verificări stricte ale procesului de adopție, pentru a preveni posibilele practici neconforme, cum ar fi traficul de copii sau obținerea adopției prin metode neetice. Convenția facilitează și schimbul de informații relevante între autoritățile competente din statele implicate, contribuind astfel la consolidarea unei baze comune de cunoștințe și la prevenirea eventualelor conflicte juridice care ar putea apărea între sistemele de drept diferite ale țărilor implicate.

Pe lângă măsurile de cooperare pentru protejarea drepturilor copilului, Convenția reglementează și situațiile în care adopția internațională nu poate fi finalizată, stipulând proceduri pentru repatrierea copiilor. Dacă, de exemplu, adopția nu poate fi finalizată din motive precum refuzul consimțământului copilului sau

al părinților biologici, autoritățile statelor implicate cooperează pentru a găsi soluții adecvate în interesul copilului. În alte cazuri, când familia adoptivă nu mai îndeplinește condițiile legale necesare pentru adopție sau nu poate asigura creșterea și îngrijirea copilului, autoritățile din ambele state colaborează pentru a organiza repatrierea copilului în țara de origine. De asemenea, dacă există indicii că adopția a fost obținută prin practici care nu respectă legislația în vigoare, autoritățile se angajează să verifice aceste aspecte și, dacă este necesar, să coordoneze măsurile necesare pentru a asigura siguranța și bunăstarea copilului.

În România, Legea nr. 273/2004 privind procedura adopției transpune principiile Convenției de la Haga în legislația națională și stabilește cadrul legal pentru cooperarea internațională în procesul de adopție. Această lege detaliază procedurile necesare pentru protejarea copilului și prevede modalitățile prin care statul român poate interveni în situații speciale. Articolele 54-57 ale legii precizează circumstanțele în care copiii adoptați internațional pot fi repatriați, inclusiv cazurile în care adopția nu se poate finaliza din motive obiective sau când există suspiciuni privind legalitatea procedurii de adopție. Legea națională asigură astfel un cadru clar pentru protejarea copiilor și colaborarea între România și statele de origine ale copiilor adoptați, astfel încât să fie menținute cele mai înalte standarde de protecție și etică în cadrul procesului de adopție internațională.

Adopția internațională în convențiile internaționale

Convenția Organizației Națiunilor Unite cu privire la Drepturile Copilului, adoptată în 1989¹³, reprezintă un instrument juridic internațional fundamental care stabilește un cadru larg și detaliat pentru protecția drepturilor copilului la nivel global. Acesta este cel mai semnificativ tratat internațional ratificat vreodată, cu un număr aproape universal de state semnatare. Convenția vizează o abordare globală și cuprinzătoare a drepturilor copiilor, recunoscându-i acestora statutul de subiecte de drepturi proprii și garantându-le protecție și oportunități pentru o dezvoltare armonioasă. Prin semnarea și ratificarea acestui tratat, statele membre ale ONU își asumă angajamentul de a respecta și promova drepturile fundamentale ale copiilor, prin măsuri legislative și politice specifice.

Convenția definește copilul ca orice ființă umană aflată sub vârsta de 18 ani, cu excepția cazului în care legislația națională a unui stat prevede o vârstă mai mică pentru atingerea majoratului. În ceea ce privește drepturile fundamentale stipulate, Convenția include o serie de dispoziții care acoperă toate aspectele importante ale vieții unui copil, de la protecția sa fizică și emoțională, până la drepturile sale

¹³ Organizația Națiunilor Unite (1989, noiembrie 20). *Convenția cu privire la Drepturile Copilului*, A/RES/44/25.

culturale și educaționale. Printre aceste drepturi se numără dreptul la viață și dezvoltare în condiții de sănătate și siguranță, dreptul de a purta o identitate clară, care include numele, cetățenia și relațiile de familie, precum și dreptul de a-și exprima opiniile în toate chestiunile care îl privesc direct, având astfel un cuvânt important de spus în procesul de luare a deciziilor care îi influențează viața.

Un alt drept esențial, conform Convenției, este dreptul copiilor la odihnă și recreere, activități care sunt esențiale pentru dezvoltarea lor fizică și mentală. Aceste activități recreative, de joacă și culturale trebuie să fie adecvate vârstei lor și să le permită să își exprime creativitatea și să își formeze abilități sociale. În plus, Convenția se asigură că toate aceste drepturi sunt protejate în mod echilibrat și integrat, recunoscând în același timp diversitatea culturală a fiecărui stat și respectând particularitățile fiecărei societăți în implementarea acestor norme.

Un aspect crucial al Convenției este abordarea adopției internaționale. Aceasta reglementează procedurile de adopție internațională, stabilind că aceasta poate fi o alternativă adecvată în cazul în care un copil nu poate fi plasat într-o familie adoptivă sau nu poate beneficia de o îngrijire corespunzătoare în țara sa de origine. Conform articolului 21, statele sunt obligate să se asigure că toate procedurile legate de adopția internațională sunt realizate cu respectarea interesului superior al copilului, care reprezintă principala prioritate în acest domeniu. Aceasta înseamnă că orice decizie legată de adopție trebuie să fie luată în mod transparent și cu o evaluare atentă a tuturor factorilor care pot influența viața copilului pe termen lung.

Printre meritele fundamentale ale Convenției se numără și consolidarea statutului juridic internațional al copilului, afirmându-l ca subiect de drepturi. Aceasta a marcat un moment semnificativ în istoria drepturilor omului, deoarece, până atunci, copiii erau adesea considerați doar obiecte ale protecției parentale, iar interesele lor nu erau suficient reglementate prin lege. Prin stabilirea unui set complet de drepturi civile, economice, sociale, politice și culturale, Convenția oferă o abordare holistică a protecției copilului, asigurându-se că toate dimensiunile vieții unui copil sunt luate în considerare.

De asemenea, documentul instituie standarde minime de protecție a copilului, pe care statele semnatare trebuie să le respecte. Aceste standarde se referă atât la legislația națională, cât și la politicile publice, care trebuie să reflecte un angajament clar față de protecția și promovarea drepturilor copiilor. În plus, pentru a asigura că aceste norme sunt respectate, Convenția a creat un mecanism de supraveghere, prin intermediul Comitetului ONU pentru Drepturile Copilului, care monitorizează implementarea acestora și oferă recomandări statelor privind îmbunătățirea măsurilor de protecție a copiilor.

Deși Convenția nu are forță obligatorie din punct de vedere juridic în sensul că nu poate impune sancțiuni statelor care nu o respectă, impactul său asupra legislațiilor naționale și asupra politicilor publice din întreaga lume a fost semnificativ. Multe dintre principiile sale au fost adoptate în legislațiile naționale, iar Convenția

a avut un rol central în modernizarea și întărirea legislației privind drepturile copilului în numeroase țări. Astfel, deși nu are un caracter obligatoriu în mod direct, aceasta influențează profund modul în care sunt protejate drepturile copiilor în întreaga lume.

Implementarea eficientă a Convenției reprezintă o prioritate esențială la nivel global, fiind considerată un pilon fundamental în garantarea bunăstării și protecției tuturor copiilor. În fiecare stat semnatar, autoritățile trebuie să adopte măsuri concrete pentru a respecta și promova drepturile copiilor, asigurându-se că aceștia beneficiază de condiții optime de viață, educație, sănătate și protecție împotriva abuzurilor. Astfel, Convenția rămâne un document de referință important în domeniul drepturilor copilului, oferind un cadru universal de protecție care poate fi aplicat și adaptat în funcție de specificul fiecărei țări, dar cu scopul comun de a asigura un viitor mai bun și mai sigur pentru toți copiii din lume.

Procesul de adopție

Adopția internațională în România este reglementată în mod detaliat prin Legea nr. 273/2004, care stabilește procedura de adopție și asigură implementarea standardelor internaționale privind protecția copilului. Această lege transpune prevederile Convenției de la Haga din 1993, un acord internațional important ce vizează protecția copilului și cooperarea între țări în domeniul adopției internaționale. Conform acestui cadru legal, adopția internațională implică o procedură detaliată, cu etape bine definite, prin care se asigură că interesul superior al copilului este prioritar și respectat pe tot parcursul procesului.

Un element cheie al reglementării adopției internaționale în România este Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție (ANPDCA)¹⁴, instituția responsabilă de coordonarea și supravegherea întregii proceduri de adopție internațională. Aceasta este responsabilă de evaluarea și acreditarea familiilor adoptive, de emiterea avizelor necesare, precum și de asigurarea unui cadru de cooperare internațională în domeniul adopției, inclusiv prin schimbul de informații și bune practici cu autoritățile din țările de origine ale copiilor. ANPDCA are, de asemenea, rolul de a monitoriza respectarea standardelor și a procedurilor legale, garantând astfel că procesul de adopție respectă reglementările internaționale și naționale, protejând drepturile tuturor părților implicate.

Legea nr. 273/2004 reglementează, de asemenea, condițiile de eligibilitate pentru persoanele sau familiile străine care doresc să adopte un copil din România. Aceste condiții sunt cuprinse în articolele 11-12 ale legii și includ o serie de cerințe

¹⁴ Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție. (n.d.). *Pagina oficială a Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție*. Disponibil la <https://copii.gov.ro/1/>, accesat la 28.11.2024.

referitoare la vârsta solicitanților, starea civilă, situația financiară, sănătatea fizică și psihică, absența antecedentelor penale și domiciliul stabil în străinătate. Aceste cerințe sunt evaluate cu atenție în cadrul procesului de acreditare, care presupune atât depunerea unui dosar cu documentele justificative, cât și o evaluare psiho-socială a solicitanților. Astfel, ANPDCA se asigură că solicitanții îndeplinesc condițiile necesare pentru a oferi un mediu sigur și sănătos pentru creșterea unui copil, asigurându-se că aceștia au capacitatea de a oferi îngrijire adecvată și resurse pentru a răspunde nevoilor copilului¹⁵.

În ceea ce privește identificarea și selecția copiilor eligibili pentru adopția internațională, legea subliniază importanța principiului „interesului superior al copilului”, un concept esențial care prevalează în întregul proces de adopție. Acesta presupune o evaluare detaliată a fiecărui copil, luându-se în considerare factori precum vârsta, starea de sănătate, mediul familial și relațiile sociale ale acestuia. Procesul de selecție trebuie să garanteze că adopția internațională reprezintă soluția optimă pentru dezvoltarea și bunăstarea copilului, iar orice decizie luată trebuie să contribuie la îmbunătățirea condițiilor de viață ale acestuia. În cazul în care copilul are vârsta de peste 10 ani, consimțământul acestuia este obligatoriu, iar părinții biologici trebuie, de asemenea, să își exprime acordul pentru adopția internațională, cu excepțiile stabilite de lege în cazurile de abandon sau alte situații prevăzute de lege.

Pentru a proteja drepturile copilului și a asigura transparența procedurii, legea prevede ca adopția să fie finalizată printr-o hotărâre judecătorească. După acreditarea familiei adoptive și identificarea unui copil eligibil, ANPDCA emite o decizie de încredințare provizorie a copilului către familia adoptivă. Aceasta presupune o perioadă de evaluare de cel puțin 90 de zile, în care ANPDCA monitorizează îndeaproape integrarea copilului în familia adoptivă și relația dintre aceștia. În acest interval, familia adoptivă are responsabilitatea de a asigura toate nevoile copilului, inclusiv cele educaționale, de îngrijire și de susținere emoțională. Dacă evoluția relației este pozitivă, ANPDCA poate da un aviz favorabil pentru finalizarea adopției.

În urma avizului favorabil, familia adoptivă poate solicita instanței de judecată pronunțarea hotărârii de adopție, care va fi făcută de tribunalul de la domiciliul acesteia. Instanța analizează îndeplinirea tuturor condițiilor legale pentru adopție, inclusiv obținerea consimțământului copilului și al părinților biologici, și, în urma acestei analize, va pronunța hotărârea de adopție. Hotărârea judecătorească are efecte definitive și irevocabile, conferind copilului statutul de membru al familiei adoptive.

Adopția internațională este reglementată și la nivel internațional prin Convenția de la Haga, care stabilește principii fundamentale pentru protecția copilului și cooperarea între autoritățile din diferite țări. Convenția garantează, printre altele, că

¹⁵ Tomescu, M. (2015). *Adopția internațională în dreptul românesc* (p. 137). Ed. Universul Juridic.

fiecare stat participant va desemna o autoritate centrală responsabilă cu coordonarea procedurilor de adopție internațională. Aceasta include asigurarea unui schimb eficient de informații, monitorizarea respectării drepturilor copilului și prevenirea abuzurilor, precum traficul de copii. România a aderat la Convenția de la Haga și, în conformitate cu aceasta, reglementează situațiile în care adopția internațională nu poate fi finalizată, stabilind proceduri de repatriere a copiilor, în scopul protejării interesului lor superior.

În cazul în care, din diverse motive, adopția nu poate fi finalizată (de exemplu, în cazul în care familia adoptivă nu mai poate îndeplini condițiile legale sau dacă există motive de îngrijorare cu privire la legalitatea procesului), ANPDCA are responsabilitatea de a iniția procedura de repatriere. Acesta presupune colaborarea cu autoritățile competente din țara de origine a copilului pentru a asigura că drepturile acestuia sunt protejate și pentru a preveni orice formă de abuz sau exploatare¹⁶.

Astfel, întregul proces de adopție internațională în România este reglementat cu mare atenție pentru a asigura respectarea drepturilor copilului și pentru a facilita integrarea acestuia într-o familie adoptivă, în condiții care să-i sprijine dezvoltarea fizică, emoțională și socială. În același timp, legile și procedurile internaționale asigură o colaborare eficientă între autoritățile române și cele din alte țări, în scopul protejării și promovării interesului superior al copiilor implicați în adopțiile internaționale.

Provocări și complexități

Adopția transnațională reprezintă o soluție juridică prin care un copil dintr-o țară este adoptat de o familie din altă țară, cu scopul de a-i asigura un mediu familial mai stabil și mai protejat. Deși această practică poate oferi oportunități semnificative pentru copii, în special celor aflați în situații de vulnerabilitate extremă, procesul adopției internaționale este însoțit de o serie de provocări și complexități care complică implementarea corectă și eficientă a acesteia. Aceste dificultăți nu doar că afectează bunăstarea copiilor implicați, dar ridică și probleme de etică, drepturile omului și de reglementare internațională. În acest capitol, vom analiza principalele provocări și complexități care caracterizează adopția transnațională, subliniind interacțiunile dintre dreptul internațional al familiei și realitățile practice ale acestui proces¹⁷.

Una dintre cele mai mari provocări în domeniul adopției internaționale o reprezintă diversitatea reglementărilor naționale, care pot crea conflicte de legi și

¹⁶ Aniței, N.-C. (2021). *Procedura adopției internaționale în dreptul românesc, conform Legii nr. 273/2004 privind procedura adopției, republicată și modificată ulterior*. Universul Juridic Premium, nr. 7/2021.

¹⁷ Rios-Kohn, R. (1998). *Intercountry Adoption: An International Perspective on the Practice and Standards*. *Adoption Quarterly*, 1(4), 3–32. https://doi.org/10.1300/J145v01n04_02.

interpretări variate ale dreptului internațional. Fiecare stat semnatar al Convenției Haga din 1993 privind protecția copiilor și colaborarea în domeniul adopției internaționale are propriile proceduri, reglementări și norme legale care guvernează adopția. Aceste diferențe între sistemele juridice pot duce la dificultăți semnificative în armonizarea procesului de adopție internațională și pot cauza întârzieri, erori juridice sau aplicarea inegală a legii. De exemplu, unele țări permit adopția internațională doar în condiții foarte stricte sau doar pentru anumite categorii de copii, în timp ce altele pot avea reglementări mai permissive, ceea ce creează un sistem fragmentat și lipsit de coerență¹⁸.

Mai mult, unele țări au reglementări extrem de stricte pentru a preveni adopțiile frauduloase sau abuzive, care pot duce la riscul ca procedurile de adopție să fie blocate sau întârziate, chiar și atunci când există un interes clar pentru copii. Aceste diferențe pot crea confuzie și pot pune în pericol siguranța și drepturile copiilor, în special în cazurile în care statul de origine nu dispune de un sistem de protecție adecvat.

Un alt aspect semnificativ în adoptarea internațională este riscul de trafic de copii. În ciuda eforturilor internaționale de a reglementa și monitoriza adopțiile, există încă cazuri în care copii sunt luați din familii sau instituții din țările sărace sau instabile și plasați într-o adopție internațională fără consimțământul lor sau al părinților lor biologici. Practicile frauduloase de recrutare a copiilor pentru adopție pot include falsificarea documentelor sau inducerea părinților în eroare cu privire la procesul de adopție¹⁹. Aceste practici încalcă drepturile fundamentale ale copiilor și creează o serie de probleme etice și legale, inclusiv încălcarea principiului interesului superior al copilului.

Riscurile de trafic pot fi agravate de lipsa unui sistem eficient de monitorizare și reglementare, în special în țările care nu dispun de infrastructura necesară pentru a verifica legalitatea adopțiilor internaționale. De asemenea, există temeri că în unele cazuri, statele de destinație pot fi complice la astfel de practici, în timp ce unele agenții de adopție private pot urmări profituri financiare în detrimentul bunăstării copiilor.

Adopția transnațională presupune o serie de proceduri legale complexe, atât în țara de origine a copilului, cât și în țara adoptivă. Aceste proceduri trebuie să respecte nu doar reglementările interne ale fiecărei țări, dar și normele internaționale, precum Convenția Haga din 1993, care reglementează adoptarea internațională și protecția drepturilor copilului. În multe cazuri, procesul de adopție poate fi îngreunat de proceduri birocratice, de cerințe administrative multiple și de

¹⁸ Mignot, J.-F. (2015). *Why is intercountry adoption declining worldwide?* Population et sociétés, 519. <https://halshs-01326717>.

¹⁹ Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights. (n.d.). *Illegal adoptions*. United Nations. Disponibil la <https://www.ohchr.org/en/special-procedures/sr-sale-of-children/illegal-adoptions>, accesat la 28 noiembrie 2024.

necesitatea de a obține diverse autorizații și avize de la autoritățile relevante din ambele țări implicate.

În plus, procedurile legale pot varia considerabil în funcție de natura adopției (adopție de copii orfani, adopție de copii cu dizabilități, adopție de copii din familii cu dificultăți economice) și de statutul juridic al părinților biologici, care trebuie să consimtă sau nu la adoptarea copilului. Aceste diferențe pot prelungi semnificativ timpul necesar finalizării procesului și pot afecta stabilitatea psihologică a copilului, mai ales în cazurile în care acesta trebuie să aștepte un număr mare de ani înainte de a fi adoptat.

Un alt aspect important al adopției transnaționale este impactul cultural asupra copiilor și procesul de adaptare la noul mediu familial. Adopția transnațională implică adesea schimbări semnificative în viața unui copil, nu doar din punct de vedere al mediului fizic (schimbarea locuinței, limbii, obiceiurilor), dar și al contextului cultural. Aceasta poate crea dificultăți în integrarea copilului în familia adoptivă, în special în cazul în care există diferențe majore de cultură sau limba între copil și părinții adoptivi.

Copilul poate întâmpina dificultăți în a înțelege și a se adapta la normele sociale și culturale din țara adoptivă, ceea ce poate conduce la sentimente de alienare, anxietate sau chiar traume psihologice²⁰.

În plus, în cazul în care copilul a fost crescut într-un mediu familial disfuncțional sau într-un sistem instituțional, procesul de adaptare în familia adoptivă poate deveni cu atât mai dificil, având în vedere lipsa de încredere sau de legătura afectivă. Aceste dificultăți pot fi exacerbate dacă părinții adoptivi nu sunt suficient de pregătiți să facă față provocărilor emoționale și psihologice pe care le aduce un copil care provine dintr-un alt context cultural.

Deși au fost stabilite mecanisme internaționale pentru protecția copiilor implicați în adopții transnaționale, cum ar fi autoritățile centrale desemnate în cadrul Convenției Haga, în multe cazuri monitorizarea și supravegherea adecvată a procesului de adopție rămân insuficiente. Un sistem de monitorizare eficient ar trebui să includă nu doar verificări legale, dar și evaluări psihologice și de integrare pentru a asigura bunăstarea copiilor după adopție. Fără un sistem robust de monitorizare, există riscul ca copii să fie plasați în familii nepotrivite sau în condiții care nu respectă standardele minime de protecție.

Adopția transnațională este un proces complex și delicat, care implică numeroase provocări și complexități legate de divergențele juridice, riscurile de trafic de copii, procedurile legale, impactul cultural și lipsa unui cadru de monitorizare adecvat. Deși procesul poate oferi oportunități semnificative pentru copii care nu au

²⁰ Harf, A., Skandrani, S., Sibeoni, J., Pontvert, C., Revah-Levy, A., & Moro, M. R. (2015). *Cultural identity and internationally adopted children: Qualitative approach to parental representations*. PLOS ONE, 10(3), e0119635. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0119635>.

altă opțiune decât să rămână în sistemele de protecție ale țărilor lor, este esențial ca statele și organizațiile internaționale să colaboreze pentru a asigura că interesele și drepturile copiilor sunt protejate în fiecare etapă a acestui proces.

Studii de caz

1. Familia Karsky²¹

În toamna anului 2010, un cuplu american, Andy și soția sa, au primit un e-mail de la prieteni care trăiau în China. Acesta le adresa situația unui băiețel mic, pe care acești prieteni îl îngrijeau de mai bine de un an, numindu-l JB. Deși JB avea multe nevoi speciale, aceștia l-au descris ca fiind un copil care se dezvoltase și prosperase în îngrijirea lor. Mesajul sublinia că prietenii lor își doriseră să îl adopte, dar nu aveau capacitatea de a-l păstra pe termen lung și căutau o familie care să-l iubească necondiționat.

Andy și soția lui, la acel moment, au fost loviți de un sentiment adânc că ar putea fi acea familie. Însă, în ciuda îndemnului interior pe care l-au resimțit, prima lor reacție a fost de îndoială și de frică. Adopția li se părea un domeniu inaccesibil, cu riscuri imense și incertitudini mari. După o cercetare rapidă a cerințelor legale pentru adopțiile din China, au realizat că, pentru a putea adopta, trebuiau să îndeplinească anumite criterii de vârstă și de căsătorie, pe care nu le îndeplineau încă. În acel moment, păreau să fie o opțiune exclusivă pentru o altă familie, iar ei au închis ușa posibilității de a deveni părinții lui JB.

Pe măsură ce timpul trecea, Andy și soția lui continuau să primească actualizări despre JB, iar dorința de a-l adopta se adâncea. Deși nu îndeplineau cerințele legale, ei nu puteau să renunțe la dorința lor de a-l adăuga în familia lor. Cu fiecare mesaj primit despre băiețel, cu fiecare imagine care le arăta evoluția lui, legătura emoțională devenea tot mai puternică. În tot acest timp, ei continuau să se roage pentru claritate: dacă erau destinați să fie părinții lui, Dumnezeu urma să le deschidă ușile, dar dacă nu, își doreau ca JB să găsească o familie iubitoare, indiferent de circumstanțele lor.

Exact cu 8 luni înainte de ziua în care Andy urma să împlinească 30 de ani, cuplul a simțit clar că Dumnezeu îi chemase să urmeze procesul de adopție al lui JB. În mai 2012, au început completarea documentației necesare, iar procesul s-a dovedit a fi lung și plin de obstacole. Fiecare pas adăuga noi întrebări și îngrijorări - despre costurile financiare ale adopției, despre pregătirea lor ca părinți, despre cum vor face față nevoilor speciale ale lui JB. În fiecare moment de îndoială, ei au simțit o confirmare divină, fie printr-un verset biblic, o oportunitate de muncă,

²¹ Karsky Family. (n.d.). *A helping hand adoption story: Karsky family*. A Helping Hand Adoption. Disponibil la <https://ahelpinghandadoption.org/stories/karsky-family/>, accesat la 28.11.2024.

o poveste a altor familii care trecuseră prin același proces, sau pur și simplu printr-un nou set de fotografii cu JB, care le adâncea dragostea și speranța.

În timp ce așteptau avizele și aprobările necesare, cuplul a continuat să se pregătească prin cursuri și citirea de cărți despre adopție, unele foarte practice, altele mai filozofice și teologice. Printre cele mai relevante lecturi, au fost cele care reflectau asupra legăturii dintre adopția umană și adopția spirituală oferită de Dumnezeu. Ei au realizat că, așa cum un copil adoptat părăsește un context plin de suferință și își găsește o nouă familie, tot așa Dumnezeu ne-a adoptat pe noi, dintr-o stare de păcat și alienare, și ne-a dat o nouă identitate ca fii ai Săi. În acest proces, ei nu doar că înțelegeau mai bine chemarea lor de a deveni părinți, dar învățau și despre importanța universală a grijii pentru orfani și cum fiecare dintre noi este invitat să aibă un rol în acest domeniu.

După aproape un an de la începerea procesului de documentare, familia a ajuns în China, în data de 27 mai 2013, pentru a-l întâlni pe JB. În acea zi, după semnarea documentelor legale, băiețelul a fost adoptat oficial și primit într-o nouă viață. Ei i-au dat numele Joshua, care înseamnă „salvat de Dumnezeu”. Acest moment marcat de semnificație profundă a fost începutul unei noi familii, iar transformarea a fost mai mult decât o formalitate administrativă - era un act divin de restaurare și iubire.

Odată ajuns în familie, Joshua a început o nouă etapă din viața lui. A existat o perioadă de adaptare dificilă, în care au trebuit să învețe cum să ajute un copil cu nevoi speciale să se simtă iubit și în siguranță. Familia a fost supusă unui proces continuu de terapie, întâlniri cu doctori și ajustări pentru a sprijini dezvoltarea copilului. Totuși, cuplul a simțit o bucurie profundă și o recunoștință imensă față de darul pe care l-au primit.

Studiul de caz al acestui cuplu subliniază complexitatea procesului de adopție transnațională și impactul emoțional semnificativ al acestuia. Pe parcursul călătoriei lor, au înfruntat îndoieli, obstacole legale și dificultăți de adaptare, dar au fost ghidați de credința lor și de dragostea profundă pentru un copil care a fost în nevoie. Povestea lor este un exemplu clar al modului în care, prin perseverență și credință, o familie poate face față provocărilor adopției internaționale și poate crea un cămin pentru un copil aflat în situație de vulnerabilitate.

2. Familia Chapman²²

Călătoria familiei Chapman spre adopție a început în octombrie 2010, când au participat la o întâlnire informativă despre adopție. După câteva luni de deliberări și planificare, în ianuarie 2011 au depus aplicația pentru a adopta din Uganda, un proces care s-a dovedit a fi mult mai îndelungat decât și-ar fi imaginat. În ciuda întârzierii, familia a simțit că experiența le-a lărgit limitele inimilor lor și i-a ajutat să

²² Chapman Family. (n.d.). *Chapman family adoption story*. A Helping Hand Adoption. Disponibil la <https://ahelpinghandadoption.org/stories/chapman-family/>, accesat la 28.11.2024.

crească din punct de vedere personal și spiritual. După aproape trei ani de așteptare, familia Chapman a adus-o acasă pe Suubi Anne Chapman pe 2 august 2013.

Pe parcursul procesului de adopție, familia Chapman s-a confruntat cu mai multe provocări. La început, aceștia erau deschiși să adopte un copil cu nevoi speciale, dar nu își imaginau că vor ajunge să se confrunte cu provocările care au venit cu Suubi. Unul dintre momentele critice a fost când o posibilă referință a fost anulată, iar apoi au fost asociați cu o mamă biologică care a decis să își păstreze copilul. După aceste dificultăți, familia și-a găsit vindecarea și speranța, dar au fost din nou rugați să ia în considerare fișa unei fete numite Suubi.

Inițial, familia nu era sigură că ar fi capabilă să îngrijească un copil cu nevoi speciale, având în vedere incertitudinile legate de starea de sănătate a Suubi. Cu toate acestea, atunci când au deschis fișa acesteia și au aflat că numele ei, Suubi, înseamnă „*Speranță*” în limba Luganda, au simțit că aceasta era confirmarea pe care o căutau. A fost un semn că planurile divine pentru familia lor erau mult mai mari decât planurile lor proprii. Numele Suubi a fost un simbol al speranței, iar familia a simțit că aceasta era fetița pe care trebuiau să o aducă acasă.

Suubi a venit în familia Chapman cu nevoi speciale, inclusiv paralizie cerebrală, deficiență de vedere și întârzieri globale de dezvoltare. În ciuda acestor provocări, Suubi a avut un impact profund asupra familiei. Cei trei băieți biologici ai familiei, cu vârste de 12, 9 și 7 ani, au primit-o pe Suubi cu brațele deschise. În scurt timp, ei au dezvoltat o empatie, o sensibilitate și o blândețe remarcabile, învățând și crescând alături de surioara lor.

Procesul de adaptare nu a fost ușor, dar Suubi a făcut progrese remarcabile. A beneficiat de atenție, oportunități noi, nutriție adecvată, îngrijire medicală, terapii și multă dragoste. De asemenea, familia a observat o schimbare în comportamentul și viziunea lor asupra lumii. Suubi le-a deschis inimile către o lume cu mai multe provocări, dar și cu multă frumusețe și speranță.

Călătoria lor de adopție i-a învățat multe lecții valoroase, mai ales despre importanța credinței și despre modul în care planurile divine sunt adesea mai mari decât ale noastre. Familia Chapman a experimentat o schimbare profundă în felul în care își vedeau viața, copiii și lumea. Procesul de adopție le-a consolidat credința în Dumnezeu și le-a întărit convingerea că au fost aleși pentru a fi părinții Suubi, pentru a-i oferi iubire, prijin și un cămin.

Astăzi, familia Chapman este recunoscătoare pentru fiecare pas din acest drum, iar Suubi este considerată un dar prețios, care a adus nu doar bucurie și speranță, ci și o lecție importantă despre iubire necondiționată și despre cum viața poate fi transformată prin grijă și dedicare.

Studiul de caz al familiei Chapman evidențiază provocările și recompensele unei adopții internaționale, în special atunci când sunt implicate nevoi speciale. De asemenea, subliniază importanța răbdării, credinței și deschiderii către planurile

divine într-un proces care poate părea imprevizibil și uneori descurajant. Familia Chapman a învățat că dragostea și speranța pot schimba vieți și pot crea legături puternice care durează o viață întreagă.

Rezultate

Studiul a oferit o privire detaliată asupra complexităților din cadrul adopției transnaționale, evidențiind numeroase provocări și oportunități pentru îmbunătățirea procesului legal internațional. Analiza literaturii de specialitate a subliniat contradicțiile și incoerențele între legislațiile naționale și tratatele internaționale existente, cum ar fi Convenția Haga. De asemenea, s-a observat că adoptarea de măsuri clare de coordonare și standardizare între state ar putea reduce barierele administrative și juridice.

Studiile de caz au confirmat că, în ciuda acestor provocări, un sistem de suport mai eficient poate îmbunătăți experiența atât a familiilor adoptive, cât și a copiilor. Implementarea unor politici mai robuste, care să includă formarea și educația pentru părinții adoptivi, dar și mecanisme clare de monitorizare a implementării Convenției Haga, ar putea contribui la succesul adopțiilor internaționale. De asemenea, s-a constatat că multe dintre dificultățile întâmpinate de familii pot fi ameliorate printr-o mai bună colaborare între autoritățile naționale și organizațiile internaționale.

Rezultatele studiului sugerează că, deși există progrese semnificative în domeniu, este esențial ca statele să colaboreze mai eficient pentru a crea un cadru legal mai uniform și pentru a sprijini mai bine familiile și copiii implicați în procesul de adopție transnațională.

Politici recomandate

Adopția transnațională reprezintă un proces complex care necesită cadre legale bine structurate pentru a asigura protecția drepturilor fundamentale ale copiilor. De aceea, statele ar trebui să își adapteze legislațiile naționale pentru a corespunde standardelor internaționale, precum cele stipulate în Convenția de la Haga privind protecția copiilor și colaborarea în domeniul adopției internaționale. Este crucial ca fiecare stat să își alinieze legile interne cu cele internaționale pentru a proteja drepturile copiilor și a preveni traficul de ființe umane.

De asemenea, colaborarea între state și agențiile de adopție trebuie să fie mult mai activă, pentru a facilita un schimb transparent de informații și pentru a se asigura că toate procedurile sunt desfășurate în interesul superior al copilului. Cooperarea internațională poate preveni abuzurile, inclusiv fraudă și corupția, iar

prin reglementări clare și printr-o aplicare uniformă a legilor, se poate încuraja un proces de adopție sigur și etic.

În ceea ce privește susținerea familiilor adoptive și a copiilor, statul și organizațiile non-guvernamentale trebuie să se implice activ în oferirea de sprijin. Acesta poate include consiliere psihologică pentru familiile adoptive, formare continuă în gestionarea nevoilor speciale ale copiilor, asistență financiară pentru a acoperi costurile procesului de adopție, precum și servicii de asistență socială pentru a sprijini integrarea și dezvoltarea copiilor. În plus, familiile adoptive trebuie să beneficieze de educație și de resurse adecvate pentru a asigura o creștere sănătoasă și echilibrată a copilului adoptat.

Sprijinirea acestor familii și copii este esențială pentru ca adopțiile internaționale să fie reușite pe termen lung. De asemenea, este important ca guvernele și organizațiile internaționale să sprijine crearea unor programe educaționale și de formare a părinților adoptivi pentru a răspunde nevoilor specifice ale copiilor cu cerințe speciale, asigurându-se că aceștia au un viitor stabil și promițător într-un mediu iubitor și sigur.

Concluzii

Adopția transnațională este o practică esențială în protecția drepturilor copilului, dar se confruntă cu numeroase provocări legale și sociale. Pe măsură ce dreptul internațional al familiei evoluează, este necesar să se construiască un sistem mai coerent și armonizat între națiuni pentru a preveni abuzurile și a asigura drepturile fundamentale ale copiilor adoptați. Astfel, se impun îmbunătățiri semnificative atât la nivel de legislație internațională, cât și în sprijinul adoptatorilor. Colaborarea internațională mai profundă, suportul continuu pentru familiile adoptive și protecția copilului rămân esențiale pentru succesul acestui proces.

În plus, este crucial ca statele să își alinieze reglementările naționale cu standardele internaționale, creând un cadru legislativ unit, care să protejeze interesele copiilor și ale părinților adoptivi. Aceasta ar presupune o abordare integrată, care să includă formarea continuă a celor implicați în adopție, dar și un sprijin psihologic și social pe termen lung, pentru a preveni dificultățile de integrare ale copiilor și ale familiilor acestora.

O cooperare eficientă între autoritățile naționale și organizațiile internaționale poate contribui la construirea unor proceduri transparente și eficiente de adopție. De asemenea, acest proces trebuie să pună un accent deosebit pe înțelegerea și gestionarea nevoilor speciale ale copiilor adoptați, asigurându-se că aceștia beneficiază de un mediu stabil și sănătos pentru a se dezvolta optim.

În concluzie, adopția transnațională poate reprezenta o oportunitate extraordinară de a oferi o viață mai bună copiilor vulnerabili, însă succesul acestui proces depinde de o abordare responsabilă și colaborativă din partea tuturor actorilor

implicați. Este esențial ca fiecare etapă a procesului de adopție să fie gestionată cu grijă și atenție, pentru a garanta integrarea armonioasă a copiilor în noile lor familii și în societatea globală.

BIBLIOGRAFIE

1. Cocos, S. (2006). *Dreptul Familiei*. Ed. Pro Universitaria, București, p. 86.
2. Decretul nr. 32/1954, publicat în Buletinul Oficial nr.1 din 4 ianuarie 1954, intrat în vigoare la data de 1 februarie 1954.
3. Legea nr. 11/1997, publicată în Monitorul Oficial al României partea I, nr. 95 din 1 august 1990.
4. Legea nr. 48/199, publicată în Monitorul Oficial al României partea I, nr. 147 din 17 iulie 1991. În baza art. V din acest act normativ, Legea nr. 11/1990 a fost republicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 159 din 26 iulie 1991.
5. Legea nr. 65/1995, publicată în Monitorul oficial al României, partea I, nr. 128 din 27 iunie 1995.
6. Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 7/2003, publicată în Monitorul oficial al României, partea I, nr. 13 din 28 februarie 2003.
7. Legea nr. 273/2004 privind procedura adopției, republicată în Monitorul Oficial nr. 259 din 19 aprilie 2012.
8. Duncan, W. (1993). The Hague Convention on the Protection of Children and Co-Operation in Respect of Intercountry Adoption. *Adoption & Fostering*, 17(3), 9-13. <https://doi.org/10.1177/030857599301700304>.
9. Legea nr. 287/2009 privind Codul Civil, text republicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 505 din 15 iulie 2011.
10. Aniței, N.-C. (2020), *Forma adopției în dreptul internațional privat român*, Universul Juridic Premium nr. 4/2020.
11. Organizația Națiunilor Unite. (1989, noiembrie 20). *Convenția cu privire la Drepturile Copilului*, A/RES/44/25.
12. Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție. (n.d.). *Pagina oficială a Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție*. Disponibil la <https://copii.gov.ro/1/>, accesat la 28.11.2024.
13. Tomescu, M. (2015). *Adopția internațională în dreptul românesc* (p. 137). Ed. Universul Juridic.
14. Aniței, N.-C. (2021). *Procedura adopției internaționale în dreptul românesc, conform Legii nr. 273/2004 privind procedura adopției, republicată și modificată ulterior*. Universul Juridic Premium, nr. 7/2021.
15. Rios-Kohn, R. (1998). *Intercountry Adoption: An International Perspective on the Practice and Standards*. *Adoption Quarterly*, 1(4), 3–32. https://doi.org/10.1300/J145v01n04_02.

16. Mignot, J.-F. (2015). *Why is intercountry adoption declining worldwide?* Population et sociétés, 519. <https://halshs-01326717>.
17. Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights. (n.d.). *Illegal adoptions*. United Nations. Disponibil la <https://www.ohchr.org/en/special-procedures/sr-sale-of-children/illegal-adoptions>, accesat la 28 noiembrie 2024.
18. Harf, A., Skandrani, S., Sibeoni, J., Pontvert, C., Revah-Levy, A., & Moro, M. R. (2015). *Cultural identity and internationally adopted children: Qualitative approach to parental representations*. PLOS ONE, 10(3), e0119635. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0119635>.
19. Karsky Family. (n.d.). *A helping hand adoption story: Karsky family*. A Helping Hand Adoption. Disponibil la <https://ahelpinghandadoption.org/stories/karsky-family/>, accesat la 28.11.2024.
20. Chapman Family. (n.d.). *Chapman family adoption story*. A Helping Hand Adoption. Disponibil la <https://ahelpinghandadoption.org/stories/chapman-family/>, accesat la 28.11.2024.